

Tipologia Lingüística

Codi: 100272

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500245 Estudis Anglesos	OT	3	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	4	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	3	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OT	4	0
2504211 Llengua i literatura espanyoles	OT	3	0
2504211 Llengua i literatura espanyoles	OT	4	0
2504212 Estudis anglesos	OT	3	0
2504212 Estudis anglesos	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Joaquim Llisterra Boix

Correu electrònic: Joaquim.Llisterra@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Ana Bartra Kaufmann

Prerequisits

Es recomana poder llegir treballs en anglès sobre temes relacionats amb els continguts de l'assignatura.

Objectius

En l'assignatura es plantegen, principalment, dos objectius: (1) oferir una visió general de la tipologia lingüística que incorpori l'anàlisi de fenòmens de naturalesa fonètica, fonològica, morfològica, sintàctica, semàntica, lèxica i pragmàtica; i (2) presentar els mètodes de treball i les eines pròpies de la tipologia lingüística.

Competències

Estudis Anglesos

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis de Català i Espanyol

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.

- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Català

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Francès

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Aplicar de manera crítica els diferents instruments d'anàlisi a diferents tipus de dades lingüístiques.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar els fonaments del llenguatge humà i els principis, mètodes i resultats de l'anàlisi estructural de les llengües.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Llengua i literatura espanyoles

- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma i en equip a fi d'assolir els objectius planificats en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar tipològicament els principals fenòmens de la llengua espanyola i relacionar-los amb fenòmens similars d'altres llengües.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis anglesos

- Descriure i analitzar sincrònicament i de manera comparada les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, semàntiques i pragmàtiques de l'anglès i la seva evolució històrica.
- Distingir i contrastar els diferents paradigmes i metodologies aplicats a l'estudi de l'anglès.
- Dur a terme treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat en diferents llengües (exceptuant-ne l'anglès).
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Valorar de manera crítica la producció lingüística, literària i cultural en anglès.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar diversos tipus de dades lingüístiques.
2. Aplicar els resultats presentats en articles especialitzats a l'anàlisi de fenòmens semblants o relacionats.
3. Establir generalitzacions tipològiques
4. Establir generalitzacions tipològiques.
5. Fer servir els diferents recursos formals i tècnics disponibles de manera adequada.

6. Fer servir i interpretar textos de caràcter interdisciplinari sobre les connexions entre la lingüística i altres disciplines.
7. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
8. Identificar opcions teòriques diferents o maneres d'abordar els mateixos problemes des de marcs teòrics alternatius.
9. Identificar opcions teòriques diferents o maneres de tractar els mateixos problemes des de marcs teòrics alternatius.
10. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
11. Resoldre problemes complexos d'anàlisi lingüística a qualsevol nivell i amb els instruments adequats.
12. Resoldre problemes d'anàlisi gramatical.
13. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
14. Utilitzar els mètodes bàsics de recopilació i tractament de dades lingüístiques.

Continguts

1.- Les llengües del món

Nombre i distribució de les llengües del món. Famílies lingüístiques. Criteris de classificació de les llengües: genètics, geogràfics, sociolingüístics i tipològics. Tipologia dels sistemes d'escriptura.

2.- Tipologia fonètica

L'Alfabet Fonètic Internacional. Elements segmentals: sons vocàlics i sons consonàntics a les llengües del món. Elements suprasegmentals: ús de la freqüència fonamental; manifestació fonètica de l'accent; tipologies rítmiques.

3.- Tipologia fonològica

Bases de dades per a l'estudi de la tipologia fonològica. Estructura segmental: inventaris de segments, sistemes vocàlics i sistemes consonàntics. Estructura suprasegmental: contrastos de durada, contrastos tonals i contrastos accentuals. L'estructura sil·làbica.

4.- Tipologia morfològica

Les llengües flexives. Sistemes d'afixació. Categories morfològiques nominals: gènere, classificadors. El cas i les marques funcionals. El paràmetre de la composició. Temps i aspecte.

5.- Tipologia sintàctica

El SN: categories, ordre, valors semàntics i discursius. Adposicions. Estructura del SV: ergativitat i acusativitat; aplicatius; organització dels arguments verbals; veu. Llengües SVO, SOV, VOS.

6.- Tipologia lèxica, semàntica i pragmàtica

Estructura lèxica. Adverbis. Sistemes de pronoms personals. Quantificadors. Negació. Modalitat i actes de parla. Sistemes de possessió. Ordres discursivament marcats. Termes de parentiu i altres categoritzacions.

Metodologia

En la metodologia docent emprada es combinen les sessions dedicades a l'exposició del programa amb sessions centrades en la discussió de les lectures, la realització d'exercicis, les presentacions a classe i l'ús de recursos desenvolupats per a l'estudi de la tipologia.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions es precisarà el dia de la presentació de l'assignatura. Es publicarà també al Campus Virtual, juntament amb la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, s'informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Discussió de les lectures i dels exercicis proposats	15	0,6	4, 6, 7, 8, 9, 12, 13
Exposició del continguts de l'assignatura	35	1,4	1, 4, 8, 9, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Realització d'exercicis i presentacions	10	0,4	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Utilització d'eines i recursos propis de la disciplina	10	0,4	5, 14
Tipus: Autònomes			
Estudi dels continguts de la matèria	40	1,6	6, 7, 8, 9, 13
Lectures i consulta de materials complementaris	22	0,88	6, 7, 8, 9, 13

Avaluació

La qualificació final de l'assignatura s'obté a partir de cinc evidències d'aprenentatge:

(Ev1) Prova escrita sobre els continguts del temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6 del programa: 30% de la qualificació final.

(Ev2) Prova escrita sobre les lectures proposades pels professors: 20% de la qualificació final.

(Ev3) Exercicis sobre els temes 2 i 3 del programa: 20% de la qualificació final.

(Ev4) Exercicis sobre els temes 4, 5 i 6 del programa: 20% de la qualificació final.

(Ev5) Presentacions orals a classe: 10% de la qualificació final.

La informació sobre les lectures proposades i les presentacions a classe es donarà en començar l'assignatura.

La qualificació per considerar superada l'assignatura és de 5 (/10). Les evidències no lliurades tenen una qualificació de 0 (zero). Es consideren 'No avaluables' els estudiants que hagin lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes inferior al 50% de la qualificació total de l'assignatura.

En el moment de realitzar cada activitat d'avaluació s'informarà sobre el procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Per a poder realitzar la recuperació cal haver obtingut una qualificació entre 3,5 i 4,9 (/10) i haver lliurat un conjunt d'evidències el pes de les quals equivalgui a un mínim de les 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

La recuperació consistirà en una prova escrita presencial sobre el contingut dels temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6 del programa de l'assignatura i sobre les lectures proposades; queden exclosos de la recuperació els exercicis sobre els temes 2, 3, 4, 5 i 6 i les presentacions a classe. La qualificació final dels alumnes que s'hagin presentat a la recuperació serà, com a màxim, un 5 (/10).

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 (zero) aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. Si es produeixen diverses irregularitats en els actes, la qualificació final d'aquest assignatura serà 0 (zero).

Si les proves no es poden dur a terme presencialment, s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Les activitats proposades i la participació a classe es realitzaran mitjançant reunions a Teams (o mitjançant eines alternatives, si fos necessari), procurant que tothom hi pugui accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1 - Prova escrita sobre els continguts dels temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6 del programa	30%	1,5	0,06	1, 3, 4, 8, 9, 12, 13
Ev2 - Prova escrita sobre els continguts de les lectures proposades	20%	1,5	0,06	4, 6, 7, 8, 9, 12, 13
Ev3 - Exercicis sobre els temes 2 i 3 del programa	20%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 14
Ev4 - Exercicis sobre els temes 4, 5 i 6 del programa	20%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 14
Ev5 - Presentacions orals a classe	10%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14

Bibliografia

Aikhenvald, A. Y. i Dixon, R. M. W. (2017). *The Cambridge handbook of linguistic typology*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781316135716>

Croft, W. (2003). *Typology and universals* (2a ed.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511840579>

Dryer, M. S. i Haspelmath, M. (Ed.). (2013). *The world atlas of language structures online*. Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology. <https://wals.info>

Moravcsik, E. A. (2013). *Introducing language typology*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511978876>

Song, J. J. (Ed.). (2010). *The Oxford handbook of linguistic typology*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199281251.001.0001>

Song, J. J. (2018). *Linguistic typology*. Oxford University Press.

Velupillai, V. (2012). *An Introduction to linguistic typology*. John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/z.176>

Durant el curs es proporcionaran bibliografies més detallades per a cada tema.

Programari

En aquesta assignatura no es requereix programari específic.